

با قانون طبیعی مربوط نماید. ولی درباره از موارد مقتضیات سیاسی و یا اجتماعی و بالاخره منافع يك كشوري ايجاب مینماید. که قوه مقننه يك قانونی و یا يك ماده مخالف با قانون طبیعی وضع نماید. در اینگونه از موارد مقنن بایستی بوسیله يك نص قانونی اعلام دارد که این موضوع در اثر يك مصلحت سیاسی و یا اجتماعی

بحکم قانون وضعی ممنوع گردیده است. یعنی این منع مربوط به حقیقت و یا طبیعت آن نیست بلکه فقط از مد نظر حفظ منافع اجتماعی مقتضی است که فرضاً ممنوع باشد. مانند منع زراعت تریاک و غیره.

ملك. خلاقی

بخش پزشکی قانونی و بیماری‌های مغز و

دکتر ع. میرسپاسی

کارشناس رسمی وزارت دادگستری

پزشک و رئیس تیمارستان تهران

طباطبائی

کارورز تیمارستان تهران

صغار و تبه کاری

- ۶ -

وسایل جلوگیری از تبه کاری کودکان

- ۲ -

چگونه میتوان از سایر عواملی که در تولید کودکان تبه کار مؤثر میباشند جلوگیری نمود؟ در شماره پیش و سائل جلوگیری از تأثیر عامل ارث را نشان داده اینک عوامل دیگر محیط، شرایط زندگی خانوادگی و اجتماعی را که دیدیم چگونه در ایجاد کودک تبه کار مؤثرند منظور داشته مطالعه مینمائیم

۱- ضعف و خستگی جسمانی پدر و مادر هنگام انعقاد نطفه مؤثر است کودکان بیمار میگردند چنانچه کودکانی که پس از یک دوره بیماری مهم پدر و مادر و زمان نقاهت پس از بیماری ایجاد میشوند به امراض روحی و جسمی مبتلی هستند و اغلب نارس و هفت هشت ماهه بدنیا آمده در آغاز زندگی دچار ضعف عمومی هستند و زناً و رشداً از کودکان طبیعی کمتر بوده و مراحل مختلف حیاتی

رادیتر از کودکان سالم طی مینمایند

۲- فقر ابون که خود موجب زندگی ناراحت و گرسنگی است در تولید کودک بیمار همان تأثیر نقاهت را دارد چنانچه بچه هائی که هنگام فقر و تنگدستی ابون دنیا آمده اند روحاً و جسماً از خواهر و برادر هائی که در دوره آسایش و دارائی پیدا شده اند ضعیف تر میباشند بطور کلی فرزندان خانواده های آسوده و غنی بهتر از نوزادگان فقرا روحاً و جسماً نمو مینمایند و این ضعف که در بدو امر ناچیز و بی اهمیت است نسل بعد نسل منتقل شده افزونی گیرد تا آنجا که شرایط مساعد دیگری کمک نموده بصورت بیماری روحی در یکی از اخلاف متظاهر گردد برای جلوگیری از تأثیر ضعف و خستگی جسمانی و فقر ابون اقدامات اجتماعی باید: بالا بردن سطح زندگی توده ترقی نیروی اقتصادی کشور روشن کردن افکار آنان

بوسیله «پرورش افکار» و ایراد سخن رانی های همگانی در مسائل بهداشت و جلب توجه عامه بنتایج تولید مثل هنگام خستگی از کار یا خستگی پس از بیماری. و مسائل خوب و مفیدی است که خوشبختانه تا اندازه آغاز گردیده و امید است پیشرفت کنند. در این مسائل قانون کاری نمیتواند کرد و نمیشود مقرراتی وضع نمود تا مثلاً مانع تولید مثل فلان بیمار یک ماه قبل بحصیه دچار بوده گردید و یا از انجام امر تناسلی فرائی که «کسر غذا» دارند ممانعت نمود. بر جراید و مجلات و سخنرانان اجتماعی است که این کار را برعهده بگیرند.

۳- الکل - الکل شهوت را تحریک و منجر به تولید فرزندان زیادی میگردد ولی این فزونی فرزندان بمرگ بسیاری از آنان توأم است الکلیک ۱۰ تا ۱۲ حتی ۱۵ طفل بوجود میآورد ولی معدودی بیش از آن باقی نمانده و این هم اغلب به «ورم قشع امغز» و بجز انهای «حمله» و انواع آن دچار میشوند اگر چه اخیراً معتقدند که الکلیک مولد مرض و نقص خلقت نیست و فقط استعداد مرض برای ابتلاء به بیماری روحی و تبه کاری از ابوین بفرزند منتقل میشود ولی در اینکه انعقاد نطفه هنگام مستی حتماً فرزندان ناقص العقل و بیمار بار خواهند آورد شککی نیست چنانکه دکتر «روازن» می نویسد «تمام کودکان کور ذهن یا کند ذهنی را که توانستم بررسی و تحقیق نمایم هنگام مستی بوجود آمده اند»

پس تأثیر الکل در تولید کودک بیمار و بالتبعیجه کودک تبه کار غیر قابل انکار میباشد و بنا بر این لازم است وسائل جلوگیری از آن را منظور بداریم.

برای جلوگیری از اثر و خیم الکل در نژاد انسانی و سائلی چند تا کنون دانشمندان انگاشته اند که ماینگ هریک را مورد بحث قرار میدهم:

۱- «مراقبت در خوبی جنس و کمی درجه الکل مشروبات الکلی» چندان نتیجه ندارد زیرا هم این اقدام استعمال آن را رواج میدهد و هم در عمل مراقبت آن بسیار

دشوار میباشد.

۲- «ممنوع نمودن ساختن و خرید و فروش مشروبات الکلی» این اقدام در آمریکا امتحان کردند نتیجه خوبی ندارد ایجاد «گانگتر» و «گانگتریزم» نمود و عملاً معلوم گردید که انسان حریص علی مانع و مردم برای بدست آوردن این می نابی که بمقدار زیاد هوش از سر می برد حتی از قاجاق و دزدی و آدم کشی خودداری نمیکند و انگهی موانع اقتصادی و مالی نیز از منع تجارت الکل ایجاد میگردد که خود قابل توجه است

۳- «گران نمودن بهاء مشروبات الکلی» نیز چندان تأثیری نداشته و موجب شیوع قاجاق میگردد و نتیجه که از این اقدام گرفته میشود بازحمات زیاد و هزینه هنگفت بازرسی قاجاق قابل مقایسه نیست

۴- «ترسانیدن توده در مراحل مختلف زندگانی از الکل» در دبستانها و دبیرستانها و مجالس همگانی و در دوره خدمت سربازی ایراد سخنرانی های بهداشتی بی نتیجه نبوده و بدین ترتیب مردم را میتوان اخلاقاً از استعمال الکل بری نمود.

۵- «بستری نمودن معتادین به الکل در بیمارستان های مخصوص و معالجه آنها» بسیار گران تمام شده و نتیجه خوبی هم نمیدهد

۶- «مستی در معابر عمومی را» خلاف قابل تعقیبی دانستن و به مجازاتهای محکوم نمودن البته تا اندازه جلوگیری از افراط در نوشابه نوشی خواهد نمود ولی وسیله کامل خوبی نیست. تشکیل اتحادیه های ضد الکل در کشورهای بیگانه کمک خوبی برای متوجه نمودن مردم به مضار الکل میباشد این اتحادیه ها سخنرانی ها، مجلات و کتابهایی در مضرات الکل منتشر نموده و بدین وسیله بهداشت روحی همگانی کمک مؤثری مینمایند جای آن دارد در کشور ما نیز هیئت های ضد الکلی تشکیل و بکار بردازد حمایت و پشتیبانی مقامات قانونی از این اتحادیه ها موجب پیشرفت کار است

۷ - « ممنوع نمودن پیهاله فروشی در کافه ها و رستورانها » این امر در کشور بلژیک امتحان شده و هنگام انعقاد کنگره متخصصین اعصاب و دماغ در بروکسل سال ۱۹۳۵ نگارنده توانست بکمک و مساعدت همکار بلژیکی و توصیه « واندروالد » وزیر معروف بلژیکی بادارات مربوطه رجوع و چگونگی مقررات بلژیکی را در خصوص جلوگیری از شرب الکل مطالعه نماید - نتیجه که کشور بلژیک از مقررات ضدالکل خود گرفته بسیار خوب و به اندازه قابل توجهی از افراط در شرب الکل و عواقب وخیم آن جلوگیری نموده است تمام این مقررات روی این اصل قرار دارد آنها که سطح تربیت و اخلاقی شان پایین تر است و توجهی بمضار الکل ندارند معمولاً از طبقات پایین جامعه بوده و امکان مادی شان کم است بطوریکه از دستمزد روزانه خود میتوانند در کافه ها رفته یکی دو سه پیهاله مشروب الکلی بیاشامند و چون خوشی و نشاط الکل رفع خستگی کار روزانه را کرد و دماغ سر مست گردید دوباره پیهاله ها خواهند و چون بخانه روند دست خالی و برای اعاشه فردای خانواده معطل میشوند پس اگر پیهاله فروشی در کافه ها قدغن شود چون فلان عمله و یا کارگر باندازه کافی برای خرید یک لیتر الکل پول ندارد طبعاً نمیتواند بیاده گساری بپردازد - آنها که دارا تر هستند طبعاً سطح تربیت و اخلاقی شان آنقدر هست که به مضار الکل آشنا بوده از افراط در شرب آن خودداری نمایند البته این امر استثنادارد ولی اصلی است کلی و در کشور بلژیک این اقدام نتیجه خوبی داده است.

در کشور ما نیز اگر فروش پیهاله و ربیعی قدغن شده و فقط فروش لیتری اجازه داده شود طبعاً بی سوادان و ناآگاهان از شرب مشروبات الکلی محروم و منظور تأمین می شود زیرا فلان عمله که در روز هفت یا هشت قران دست مزد دارد نمیتواند ۱۲ و ۱۴ قران (ضمناً بر بهاء لیتری الکل نیز باید افزود) برای خرید یک لیتر بپردازد ۸. از همه بهتر و مؤثر تر و از هر قانون و مقرراتی قوی تر آموزش اخلاقی و مذهبی است که بایستی در

پرورش افکار توده مقام بسزائی را داشته و روحیه مردم را بر علیه الکل شورانید

۴ مسمومیت بوسیله دخانیات

۱- سیگار و توتون - مادر هنگام آبستنی مخصوصاً از تدخین بایستی خودداری نماید زیرا اثر بدی در روی نمو جسمانی فرزند دارد « پیازکی » آماری طبع نموده و طبق آن نشان داده است که فرزندان زمانی که در کارخانه سیگار و توتون کار میکردند و بالطبع تدخین زیاد مینمودند از ۳۷۶ زایچه ۲۲۳ نفر فوت نموده اند و این معلوم دارد که تدخین زیاد مخصوصاً نزد مادر برای بهداشت روحی و جسمی فرزند خطرناک است مادران را بایستی متوجه این خطر نمود.

۲ - تریاک و ترکیبات آن - میان هزاران پریشانی که اعتیاد باین سم موجب مینماید اختلال در غدد مترشح داخلی مخصوصاً در تخمدان و بیضتین از همه مهمتر و منجر به فقدان قوه باه و بالنتیجه بروز کژ خوئی های جنسی میگردد - معتادین تریاک کم اولاد میشوند و آن عدد معدودی هم که باقی میمانند همه ناقص العقل، ناقص الخلقه، مستعد سل و حمله میباشند - اگر چه برخی را عقیده این است که اعتیاد تریاک ابویین تاثیر مهمی در فرزندان ندارد و « کمیسیون برای مطالعه تریاک » نیز این عقیده را در گزارش خود اظهار داشته است با همه اینها شکی نیست که اگر مستقیماً تأثیر مهمی در فرزندان نداشته ولی چون مسلماً اختلالاتی در وجود مخصوصاً در غدد مترشح معتادین و در روحیه آنها تولید می نماید بطور غیر مستقیم در تربیت و نمو مخصوصاً روحیه فرزندان مؤثر است

۵. بیماریهای گذرا

عموماً میتوانند موجب نواقص ارثی شوند ولی سه بیماری از همه مهمتر را فقط ما منظور داشته و صحبت میکنیم:

۱ - بیماری کوفت اعضاء و جوارح را پریشان و ضعیف مینماید و این ضعف بوسیله توارث بفرزندان منتقل میشود آماری که « هوپر » میدهد شاهد قوی برای

الف

- ۱ - گواهی نامه تندرستی برای نامزد ها (قانون وضع شده)
- ۲ - مقررات و سازمان مخصوصی برای جنک بر علیه امراض مقاربتی و الکلیسم
- ۳ - درمانگاه همگانی برای زنهای آبستن
- ۴ - درمانگاه همگانی برای شیرخواران
- ۵ - آموزشگاه بچه داری
- ۶ - بهداشت آموزشگاهها

ب - حمایت اجتماعی و قانونی:

- ۱ - قانون برای حمایت اطفال سرراهی
- ۲ - قانون برای حمایت اطفالی که مورد سختی و عذاب کسان ناکس خود واقع میشوند
- ۳ - قانون برای حفظ شیرخواران بیگس و بیبانی
- ۴ - قانون حمایت کودکان نزدیک ببلوغ
- ۵ - قانون مخصوص صغار تبه کار و حمایت آنها
- ج - ورزش و تربیت بدنی - وزارت فرهنگ دبیری است با جدیت کافی آغاز این کار را نموده و از اینراه کمک خوبی برای تقلیل صغار تبه کار شده است
- د - تربیت و آموزش کودکان غیر طبیعی و تبه کار در بنگاههای مخصوص

مسائل نامبرده که بطور فهرست در بالا ذکر شد هر یک در خور توضیح و بیانی است که چون از جنبه طب قانونی خارج و وارد موضوع بهداشت همگانی میگردد از شرح و تطویل آن صرف نظر نموده و اینرشته سخن خویش را بدین نحو خلاصه مینمائیم

***

تبه کاری صغار ۸۰ در صد نتیجه بیماریهای روانی است و ۲۰ در صد بر اثر شرایط تربیت اخلاق نامساعد میباشد و در هر دو حال کیفی کردن چاره آن را نمیکند بنگاههای ویژه برای تربیت و آموزش معاینه و معالجه

اثر مخوف کوفت در تولید فرزندان تبه کار است. نامبرده از ۶۶۹ بیماری که در ۱۹۲۷ در «آزمایشگاه مغزویی کودکان» مشاهده نموده خواسته است علت نقص عقل آنها را که موجب بزه فرار و ولگردی و نتایج آن میشود تحقیق و بررسی نماید در نتیجه دریافته که ۸۳ نفر از آن ۶۶۹ نفر مبتلی بکوفت ارثی مسلم و ۹۰ نفر کوفت ارثی محتمل و ۹۷ نفر مشکوک بوده اند

قانون ازدواج که «گواهینامه تندرستی» را برای نامزد ها اجباری نموده و ما در شماره های پیش بحث نمودیم بخوبی بر علیه این عامل مهم تبه کاری کودکان که کوفت ابوبن باشد تواند جنگید و همینکه چند سالی از اجراء این قانون گذشت اثرات نیک آن معلوم خواهد گردید

۲ - بیماری مالاریای پدر یا مادر هنگام انعقاد نطفه ممکن است موجب خلقت و بیاضف کلی فرزندان شود اقداماتی که بر ضد مالاریا در کشور ما شده و میشود و معالجه مبتلایان خودتوانند این عامل را از بین ببرند و مقررات مخصوصی جز قوت و شدت دادن اقدامات ضد مالاریا که بهداشتی کل شروع نموده لازم نیست

۳ - بل - مسلولین فرزندان ضعیف بار می آورند که ضعف عمومی آنها را مستعد همه گونه بیماریهای روحی و جسمی مینماید

***

پس بطور کلی برای جلوگیری از تبه کاری کودکان بایستی از ضعف عمومی و انحطاط نژادی کاست و بدین نحو مبینیم موضوع جلوگیری از تبه کاری کودکان بطور غیر مستقیم مربوط به بهداشت روحی و جسمی همگانی میگردد برای آنکه کاملاً اثرات نیک خود را ببخشد بایستی قبل از انعقاد نطفه از تولید مثل ابوبن بیمار جلوگیری نمود و پس از آن نیز کودکان را از نخستین روز زندگانی در تحت مراقبت قرار داد برای این کار لازم است:

تبه کاران صغیر باید
 برای جلوگیری از فرزندان تبه کار بایستی
 بمسائل بهداشت عمومی توجهی نموده از آن راه مقررات
 و قوانینی وضع نمود که عوامل ارت، فقر، بیماری،
 شرایط نامساعد زندگانی و غیره را تا آنجا که ممکن
 است خنثی نمود
 برای این کار گواهی نامه تندرستی، جنک بر
 ضد الککل و بیماریهای مقاربتی و تریاک، بالا بردن
 سطح زندگان، مادی توده، مراقبت و حمایت نژاد از
 قیل از انمقاد نطفه تا موقع بلوغ، تعمیر ورزش و باسواد
 کردن مردم و بالاخره هزاران مسائل دیگر که همه
 معرف ترقی يك كشوري است و خوشبختانه در ایران
 آغاز شده و با سرعت پیش می رود و مسائل مؤثری میباشند
 که در کشور های بیگانه نتایج خوبی داده در میهن
 عزیز ما نیز بایستی اقدام عملی نمود
 بدین نحو از تبه کاری صغار کاسته خواهد شد و من
 غیر مستقیم تبه کاری بطور عموم کم شده رو بتقصان
 خواهد رفت زیرا صغار تبه کارند که پس از بلوغ نیز
 انواع و اقسام بزها را مرتکب میشوند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 پرتال جامع علوم انسانی